

Lagring av kemikalier och farligt avfall

Kemikalier och farligt avfall ska lagras och hanteras på ett säkert sätt, så att utsläpp till mark, luft eller vatten inte sker.

Det finns flera saker som du kan göra för att minska risken för olyckor och utsläpp av kemikalier.

Kontrollera och bedöm riskerna

Som verksamhetsutövare ansvarar du för att kemikalier och farligt avfall hanteras så säkert som möjligt och att eventuella utsläpp inte orsakar skada på människors hälsa eller miljön. För att uppnå det behöver ditt företag:

- Använda tekniska skyddsåtgärder
- Göra regelbundna bedömningar av kemikaliernas farlighet och riskerna med hanteringen.
- Ha en tydlig ansvarsfördelning inom företaget
- Se till att all personal som hanterar kemikalier och farligt avfall har den kunskap som behövs och tillgång till tydliga instruktioner.

Använd lämpliga förvaringskärl

Det är viktigt att de cisterner, fat, dunkar och andra kärl som används är av ett material som håller för kemikalien eller avfallet och att de är i gott skick så att de inte går sönder.

För att undvika rostangrepp kan fat som förvaras utomhus placeras på pall istället för direkt på marken. Fat som står på pall kan dessutom hanteras säkrare.

Genom att förse kärlen med lock eller annan tillslutning kan avdunstning till luft förhindras.

Kärnen ska vara märkta

Se till att förvaringskärnen är märkta så att alla som hanterar dem vet vad de innehåller och hur man ska skydda sig. Använd helst originalförpackningar.

Välj en lämplig plats för lagring

Kemikalier och avfall ska förvaras så säkert och skyddat som möjligt och på betryggande avstånd från dag- eller spillvattenbrunnar, diken, vattendrag och liknande.

Om det finns risk för påkörning behövs någon form av påkörningsskydd. Utformningen av påkörningsskyddet måste väljas utifrån vilka fordon som

används. Gaffeltruckar t.ex. kan orsaka skador ganska högt över marken.

Tänk på att obehöriga inte ska komma åt kemikalierna eller det farliga avfallet. Gifter bör förvaras inlåsta.

Det är viktigt att välja placeringen så att eventuella ångor inte når utrymmen där människor vistas.

Underlaget ska vara tätt och motståndskraftigt

Underlaget ska vara tätt och stå emot de kemikalier och det avfall som lagras, åtminstone under den tid som går åt för att sanera ett eventuellt utsläpp. På platser där det ofta blir spill av kemikalier ska underlaget vara lätt att göra rent och beständigt mot de kemikalier och det avfall som hanteras.

Betong är ofta tillräckligt tät om den är sprickfri. Betongens motståndskraft kan bli bättre om den beläggs med ett lämpligt plastskikt. Asfalt är känsligt för lösningsmedel och oljor. Asfalt passar därför bäst om du hanterar vattenhaltiga produkter.

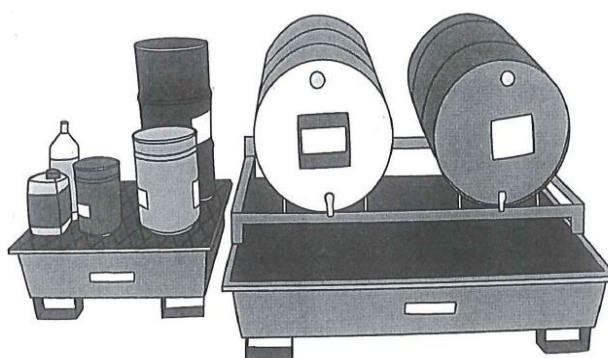
Behövs det en invallning?

Det kan behövas en särskild invallning t.ex. om

- kemikalier hanteras utomhus
- det finns risk för att ett läckage eller spill kan nå dag- eller spillvattenbrunnar, tränga igenom golvet eller förorena marken
- reaktiva, frätande eller giftiga ämnen lagras
- det finns risk för att ett läckage kan sprida sig över en stor yta och bli svårt att samla upp.

En invallning kan utformas på många olika sätt. Den kan t.ex. vara ett uppsamlingsstråg av plåt eller plast, med ett galler att ställa fat och dunkar på. Cisterner kan vara invallade eller dubbelmantlade. Påfyllningsrör, ventiler och slangar bör vara innanför invallningen eller dubbelmantlingen.

En invallning bör rymma det största förvaringskärlets volym plus 10 procent av maximalt lagrad volym.

Kemikalielagring på uppsamlande kärl.

Invallningar utomhus ska vara skyddade mot nederbörd. Undvik tappkran på invallningen. Töm hellre invallningen ovanifrån genom manuellt styrd pumpning.

Obs! Kemikalier och farligt avfall som kan reagera häftigt med varandra bör lagras väl skilda från varandra. De får inte förvaras inom samma invallning så att de kan blandas med varandra vid ett eventuellt läckage. Exempel på ämnen som inte bör förvaras tillsammans är cyanider och syror; hypoklorit och syror; sulfider och syror; koncentrerade syror och alkalier.

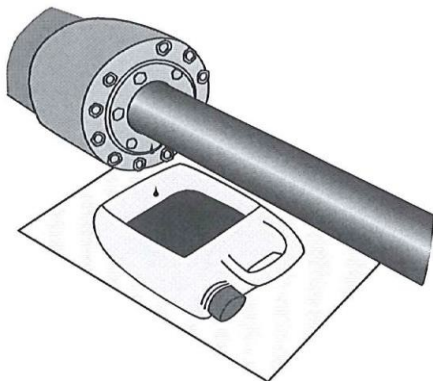
Att tänka på om det finns ett särskilt kemikalieförråd

Om det finns ett särskilt förråd avsett för lagring av kemikalier eller avfall i flytande form så bör invallningen i det också rymma det största kärlets volym plus 10 procent av den maximalt lagrade volymen. Kontrollera att dörröppningen har en tillräckligt hög tröskel och att väggarna är täta mot golvet. Det får inte finnas golvbrunnar som är anslutna till dag- eller spillvattennätet inne i kemikalieförrådet.

Håll torrt och rent

Genom att hålla torrt och rent kan risken minskas både för spridning av miljöfarliga ämnen till omgivningen och för att undvika halkolyckor på arbetsplatsen.

Där det finns risk för spill och stänk kan olika åtgärder vidtas. Kärler av t.ex. plast eller plåt kan placeras under kranar på liggande fat och under liknande tappställen. Vid maskinarbetsplatser kan du lägga ut absorberande dukar eller mattor som kontinuerligt suger upp spill.

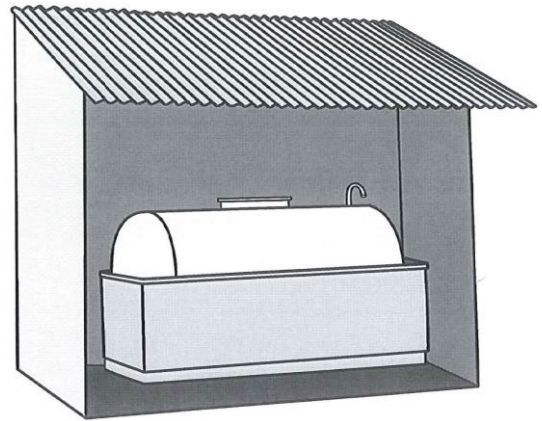

Uppsamlingsstråg och absorberande matta.

Att tänka på om det finns en cistern

Det ska vara möjligt att lätt läsa av nivån i cisternen och det bör finnas larm för hög nivå. För cisterner som fylls genom pumpning bör ett överfyllningsskydd installeras.

Tänk på att hålla ventiler och tappkranar låsta eller säkert avstängda. Rörledningar kan vara svaga punkter och därför ska de vara möjliga att kontrollera, och inte byggas in i golv och väggar. Rörledningar i mark ska vara utan kopplingar.

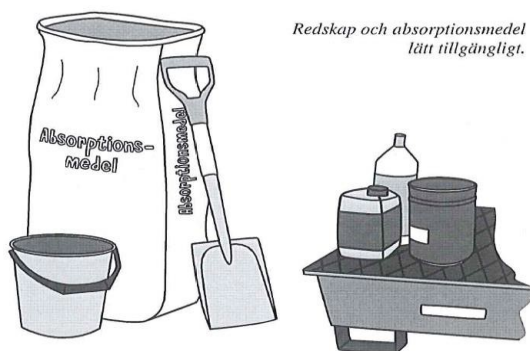

Invallad cistern med regnskydd.

Ha beredskap om olyckan är framme

Det är viktigt att begränsa spridningen av ett utsläpp så fort som möjligt. Utsläppet kan vallas in med olika typer av "avgränsare". Sådana finns av både täta och sugande material. Det går också att tillverka egna genom att t.ex. fylla säckar med sand. För att förhindra att ett utsläpp når dag- eller spillvattenbrunnar kan brunnarna täckas med täta polymerdukar eller liknande som ger ett tillfälligt skydd.

För att samla upp ett utsläpp kan absorptionsmedel i lös vikt eller i form av mattor användas. Om inget särskilt medel finns tillgängligt kan sågspån, sand eller jord användas. Förbrukat absorptionsmedel ska i regel tas omhand som farligt avfall.

Sanera snabbt

Det är viktigt att sanera snabbt i samband med ett kemikalieutsläpp. Därför måste det finnas redskap och lämpligt absorptionsmedel lätt tillgängligt och personalen måste veta var det finns och hur det ska användas.

Underrätta Miljökontoret

Om det sker spill eller läckage så att marken eller byggnaden blir förorenad på ett sätt som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön ska Miljökontoret genast underrättas. Du når Miljökontoret på tel **0581-810 00** eller info@sb-bergslagen.se

Skulle ett utsläpp nå dag- eller spillvattennätet ska du dessutom **informera Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen, tel. 0581- 55 00 40.**

Ring 112 om du inte kan hantera situationen själv och det är brådskande.